

ELKEM ASA BJØLVEFOSSEN
Postboks 334 Skøyen (JE)
213 Oslo

Oslo, 20.10.21

Deres ref.:
Merete Salvesen Wallevik

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2019/331
2021.0073.miljodir

Saksbehandler:
Arnstein Flatlandsmo

Rapport etter tilsyn 12. oktober 2021

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn ved ELKEM ASA BJØLVEFOSSEN (virksomhetsnummer: 973167014).

Rapporten består av fire deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet, og hva dere må gjøre
- Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet, og hva dere må gjøre

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Miljødirektoratet avdekket avvik som dere må rette snarest

Miljødirektoratet avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomhetens egenkontrollrapport for 2020 har mangler

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

ELKEM ASA BJØLVEFOSSEN må snarest rette opp avvik. Dere må sende Miljødirektoratet en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 15. november 2021.

Dere må betale gebyr

ELKEM ASA BJØLVEFOSSEN må betale et gebyr på 20 300 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til post@miljodir.no. Merk svaret med saksnummer 2019/331 og tilsynsnummer 2021.0073.miljodir.

Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomhetens egenkontrollrapport for 2020 har mangler

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven - vilkår om rapportering til forurensningsmyndigheten

Beskrivelse av krav

Ifølge tillatelsen skal bedriften hvert år rapportere miljødata og eventuelle avvik for foregående år til forurensningsmyndigheten via altinn.no. Dette omfatter bl.a. utslippsdata, energiforbruk og avfall.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Propan

Elkem Bjølvfossen benytter propan for tørking av ildfastforinger i øser utenfor ovnshallen. Ifølge rapporten fra klimavoterapporteringen for utslipp av klimagasser ble det brukt 106,267 tonn propan i 2020. Bruk av propan er imidlertid ikke oppgitt i pkt. 4.1 om årlig energiforbruk i egenkontrollrapporten for 2020. Det er heller ikke inkludert i utslipp av NO_x under pkt. 4.3 om årlige utslipp til luft.

Kull og koks

Det er ikke samsvar mellom det som er rapportert i klimavoteregnskapet og det som står i egenkontrollrapporten om energiforbruk fra andre energikilder.

MgO-holdig filterstøv

I egenkontrollrapporten for 2020 er MgO-holdig filterstøv inkludert i punkt 1.1 som produsert vare, og i punkt 4.5 ordinært avfall (da som en del av 1699 blandet uorganisk materiale). Selv om MgO-holdig støv inngår i tillatelsens ramme, har virksomheten nå definert det som avfall. Dette fordi det ikke finnes avsetningsmuligheter for stoffet. Virksomheten har likevel tatt med stoffet under flere poster i egenkontrollrapporten.

Vedtak om gebyr

Miljødirektoratet vedtar at ELKEM ASA BJØLVFOSSEN må betale et gebyr på 20 300 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Miljødirektoratet er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 13. september 2021 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Vedtaket om gebyr kan påklages, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og sendes til Miljødirektoratet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av ELKEM ASA BJØLVEFOSSEN sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Miljødirektoratets risikobaserte tilsyn.

Fra Miljødirektoratet deltok

- Arnstein Flatlandsmo
- Rune Andersen

Fra ELKEM ASA BJØLVEFOSSEN deltok

- Merete Salvesen Wallevik

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende ELKEM ASA BJØLVEFOSSEN ble kontrollert under tilsynet:

- Elkem Bjølvfossen, Kvam

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Forurensende aktivitet:

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Måleprogram
- Utslipp til luft
- Deponi

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensingsloven for Elkem ASA AVD Bjølvefossen, sist oppdatert 16.05.2019

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Egenkontrollrapport Elkem Bjølvefossen – kvoter
- Egenkontrollrapport Elkem Bjølvefossen – Industri

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

Kontinuerlige målere

Virksomheten har nå installert kontinuerlige støvmålere på alle punktutslipp, med unntak av FeSi-pakkeriet. Dette pakkeriet ble opplyst å være i bruk ca. 20 % av tiden i løpet av et år.

Kostebil

Virksomheten har en kostebil som kjører rundt på anlegget etter et bestemt kjøremønster. Bilen kjører nå hver dag, mot tidligere to ganger pr. uke.

Nødskorstein/spjeld ovn 1

Det er gjort forbedringer på spjeldet til nødskorstein på ovn 5. Det er planer om å installere doble spjeld på denne skorsteinen i 2023, og for ovn 5 i 2024. Dette vil gi bedre tetting og sikkerhet for uønskede lekkasjer fra nødskorsteinene.

Tappeavsug på ovn 5

Virksomheten er i ferd med å forbedre støvavsugget på ovn 5. Prosjektet var planlagt gjennomført i 2021, men ferdigstilling er utsatt til mars 2022. Dette fordi leveringstiden på ny pluggekanon har vist seg å være svært lang. Når denne er på plass, vil det være mulig å installere et "doghouse" over tappehullet, og derigjennom forbedre avsugget. Dette er samme system som er installert på ovn 1.

Ny oljeavskiller

Virksomheten har anskaffet en ny oljeavskiller som var planlagt installert i år, men tilgang til arbeidskraft har gjort at denne ennå ikke er installert.

SO₂- og NO_x-rensing

Virksomheten oppgir at SO₂- og NO_x-rensing på Bjølvefossen er besluttet utsatt på ubestemt tid.

Filter på finpakkeri

Etter installasjon av nye filtre på pakkeriet, har det oppstått problemer med ett filter på finpakkeriet. Det går relativt raskt hull på filteret, og virksomheten har foreløpig ikke klart å finne årsaken. Inntil videre må filteret byttes oftere enn normalt.

Deponi/blåskjelovervåkning

Virksomheten har siden 2000 gjennomført blåskjelovervåkning utenfor de gamle deponiene Kåskjær og Havnanaset. Overvåkingen skjer hvert 3. år. Resultatene har vært relativt stabile fram til 2018, men fra da av viser de en markant endring for blant annet krom og PAH på enkelte stasjoner. I 2018 ble det benyttet en ny leverandør for undersøkelsen. Dersom også årets undersøkelse viser samme tendens, bør virksomheten se nærmere på årsaken(e) til dette.

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Miljødirektoratet innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no, i tråd med offentlighetsloven.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Henning Gøhtesen
seksjonsleder

Arnstein Flatlandsmo
tilsynsleder

Kopi til:

- Statsforvalteren i Vestland
- Kvam Herad